

**UCHWAŁA NR LXXI/423/23
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 28 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426, poz.1429) oraz art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz.40, poz.572, poz. 1463 i poz. 1688) Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 poprzedzony diagnozą problemów społecznych na terenie Gminy Sławno w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Zdulski

Załącznik do uchwały Nr LXXI/423/23

Rady Gminy Sławno

z dnia 28 listopada 2023 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2024-2026

Sławno 2023 rok

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Uwarunkowania prawne	3
III. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Sławno	3
IV. Adresaci programu	11
V. Cel główny	11
VI. Cele szczegółowe	11
VII. Realizatorzy	11
VIII. Harmonogram działań	13
IX. Czas realizacji	18
X. Oczekiwane rezultaty	18
XI. Monitoring i ewaluacja	18
XII. Źródła finansowania programu	19

I.

Wprowadzenie

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną, jest pierwszym i fundamentalnym środowiskiem wychowawczym. W zależności od tego jak spełnia swoje zadanie, tak kształtują się postawy kolejnych pokoleń. W przypadku, gdy funkcjonuje nieprawidłowo wielokrotnie wymaga wsparcia instytucji do tego powołanych.

Do podstawowych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć pogorszenie się sytuacji ekonomicznej, głównie w związku ze znacznym wzrostem kosztów utrzymania, a także niepewna sytuacja na rynku pracy, która powoduje niepokój i strach o to, co przyniesie kolejny dzień. Ponadto, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych. Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Pomoc powinna być udzielana kompleksowo tak, aby np. pomóc dziecku, a tym samym pozostałym członkom rodziny.

Lokalne samorządy odpowiadają za stworzenie oraz funkcjonowanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, co nie jest zadaniem łatwym. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obliguje gminy do opracowania i realizacji gminnych programów wspierania rodziny. Program w Gminie Sławno został opracowany na lata 2024-2026

II. Uwarunkowania prawne

Podstawę prawną działań w zakresie programu wspierania rodziny stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Działania ujęte w programie prowadzone są również w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- 3) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 4) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 5) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

oraz

- 1) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych;
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

III. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Sławno

Przyczyn niewydolności wychowawczych można m.in. dopatrywać się w alkoholizmie, bezrobociu, ubóstwie, zaburzeniach psychicznych mających różny charakter i stanowiących podstawę do zachowań nieakceptowanych społecznie. W/w działania powodować mogą brak należytej opieki i niezaspokajanie podstawowych potrzeb dzieci. W niniejszej diagnozie przedstawione zostaną różne oblicza i uwarunkowania problemu z uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie rodziny.

- Zakres działań profilaktycznych i pomocowych na terenie Gminy Sławno

W celu zapobiegania zachowaniom nieakceptowanym społecznie, jak również wspierania rodzin - osób wymagających pomocy, tworzone są programy osłonowe mające na celu ujednoczenie zasad postępowania i wskazania instytucji świadczących pomoc. Dlatego też w Gminie Sławno funkcjonuje m.in. Gminny Program

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Wspierania Rodziny.

Realizacja programów oparta jest na infrastrukturze społecznej tzn. lokalnej infrastrukturze edukacyjnej, kulturalnej, ochronie zdrowia, pomocy społecznej, przeciwdziałaniu patologiom społecznym, przeciwdziałaniu bezrobociu, sporcie i rekreacji, usługach, bezpieczeństwie i porządku publicznym. Działania prowadzone są w ramach m.in. szkolnych programów profilaktycznych; działań Parafii na rzecz dzieci i młodzieży (splewy kajakowej spotkania tematyczne); działań funkcjonariuszy policji- pogadanki na rzecz bezpieczeństwa,

Grupą docelową działań pomocowych są osoby wyłaniane w trakcie pracy różnego typu instytucji. Niezbędne jest jednak objęcie całej populacji profilaktyką w zakresie m.in. zdrowia i zdrowego stylu życia, szkodliwości używek jak i nieakceptowanych społecznie zachowań. Bieżąca współpraca ze Szkołami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym/ grupami diagnostyczno-pomocowych, Komisariatem Policji ułatwia ustalanie środowisk wymagających wsparcia w różnych sferach życia.

Realizacja zadań wynikających z w/w Programów obejmuje swym zasięgiem cały teren leżący w granicach administracyjnych Gminy Sławno, w skład, której wchodzi 34 miejscowości, w tym 33 sołectwa: Antoninów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grażowice, Grudzeń-Kolonia, Grudzeń-Las, Józefów, Kamień, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sławno-Kolonia, Sepno-Radonia, Szadkowice, Tomaszówek, Trojanów, Unewel-Olszewice, Wincentynów, Wygnanów, Zachorzów-Kolonia, Zachorzów.

Informacje zawarte w niniejszym materiale prezentują diagnozę aktualnej sytuacji społecznej Gminy Sławno.

- Położenie Gminy

Gmina Sławno położona jest we wschodniej części województwa łódzkiego, na Wzgórzach Opoczyńskich będących północnym obszarem Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, w odległości 80 km od Łodzi, 20 km od Tomaszowa Mazowieckiego oraz 10 km od Opoczna. Zajmuje powierzchnię 128 km², co klasyfikuje ją w grupie gmin średnich pod względem powierzchni.

- Dane statystyczne

Według danych na dzień 31 grudnia 2022 r. w gminie mieszkało 7720 osób w tym 3826 kobiet i 3894 mężczyzn.

Niestety przyrost naturalny na terenie Gminy spada, co pokazują poniższe dane:

Tabela Nr 1. Liczba zgonów i urodzeń na terenie Gminy

Lata	2020	2021	2022
Liczba urodzeń	92	83	75
Liczba zgonów	115	101	88
Saldo	-23	-18	- 13

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Jak widać na przestrzeni ostatnich trzech lat zarówno liczba urodzeń jak i liczba zgonów systematycznie maleją. Stale jednak liczba zgonów jest większa od liczby urodzeń, choć i tu widać tendencję malejącą.

Bardzo istotnym elementem w strukturach demograficznych jest podział ludności wg kategorii wiekowej.

Charakterystyka stabilności populacji w zakresie odsetek osób zawodowo czynnych w ostatnich trzech latach przedstawia się następująco:

Tabela Nr 2. Kategorie wiekowe wg. aktywności zawodowej

Lata	2020	2021	2022
Przedprodukcyjny (0-18 lat)			
Ogółem	1779	1853	1823

Kobiet	851	887	875
Mężczyźni	928	966	948
Produkcyjny (19-59 lat)			
Ogółem	4679	4564	4559
Kobiety	2152	2096	2083
Mężczyźni	2527	2468	2476
Poprodukcyjny (pow. 60 lat)			
Ogółem	1330	1332	1338
Kobiety	882	872	868
Mężczyźni	448	460	470

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego

Kolejnym ważnym elementem jest stosunek społeczeństwa do zawieranych małżeństw, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 3. Zawierane małżeństwa i rozwody

Lata	2020	2021	2022
Liczba zawieranych w ciągu roku małżeństw	40	38	40
Liczba rozwodów	11	14	8
Saldo	+29	+ 24	+32

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego.

Jak widać społeczeństwo nadal podchodzi do instytucji małżeństwa z rozwagą, o czym świadczy stosunkowo nieznaczna liczba rozwodów w stosunku do zawartych związków małżeńskich.

- Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy funkcjonuje **8** Publicznych Szkół Podstawowych (w tym jeden Zespół Szkół Samorządowych, w skład, którego wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Szkoła Branżowa) oraz **6** punktów przedszkolnych.

Ponadto funkcjonują 2 placówki kulturalno-oświatowe (Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka), Ośrodek Zdrowia i 1 punkt apteczny.

Działają szereg organizacji pozarządowych tj:

- kluby sportowe;
- OSP;
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- Stowarzyszenie Gminy Sławno „Tradycja i Rozwój”;
- Kół Gospodyń Wiejskich.

Ponadto, w ramach działań pomocowych na terenie gminy funkcjonuje również Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu prowadzony przez Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, który oferuje wsparcie dla 60 osób.

Rynek napojów alkoholowych

Tabela Nr 4. Sprzedaż napojów alkoholowych

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	20	20	19
2	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych	1	1	2

	do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)			
3	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	1

Źródło: Urząd Gminy w Sławnie

Jak widać rynek alkoholowy na przestrzeni trzech lat jest praktycznie niezmienny, co może świadczyć o stabilności branży alkoholowej oraz popytu na asortyment. W 2022r. widać jednak nieznaczny spadek w liczbie punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i wzrost jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym na terenie Gminy czuwa bezpośrednio Komisariat Policji w Paradyżu, oraz Komenda Powiatowej Policji w Opocznie. Na bieżąco podejmowane są działania mające na celu podniesienie poczucia bezpieczeństwa miejscowej ludności m.in. w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (interwencje domowe, procedura „Niebieskiej Karty”) czy też dbałości o „abstynencje” mieszkańców.

Poniższe zestawienie ilustruje działania na rzecz przemocy domowej na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela Nr 5. Procedura „Niebieskiej Karty”

Lp.	Procedura „ Niebieskiej Karty”	2020	2021	2022
1	Liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	21	22	23
2	Liczba realizowanych „ Niebieskich Kart” w tym otrzymanych od:	26	33	26
	- Policji	21	28	21
	- przedstawicieli oświaty	0	0	1
	- przedstawicieli GOPS	5	5	4
	- pracownika służby zdrowia	0	0	0
	- przedstawicieli PCPR	0	0	0
3.	Liczba zamkniętych „ Niebieskich Kart”	23	26	19

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Sławnie

Na podstawie analizowanych danych można zauważyć, że liczba rodzin korzystających z pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty” jest, co roku nieznacznie wyższa. Wzrasta zaufanie do Policji, która jest dominującą instytucją uruchamiającą procedurę „Niebieskiej Karty”. Ofiary przemocy wielokrotnie podkreślają, że cykliczne odwiedziny przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i policji dyscyplinują sprawców i przyczyniają się do spokojnego życia rodziny.

Warto stwierdzić, że w celu efektywnego rozwiązania problemów, z jakimi borykają się rodziny na terenie Gminy Sławno współdziała szereg instytucji i organizacji wykorzystując swój potencjał, wiedzę i doświadczenie.

Wzrost ilości rodzin korzystających z pomocy specjalistycznej można interpretować dwojako. Może być powiązany ze wzrostem osób korzystających z procedury „Niebieskiej Karty”, ale może być także oznaką, że mieszkańcy gminy coraz mniej wstydzą się korzystania z pomocy psychologa, czy innego specjalisty. Coraz odważniej sięgają po wszelką pomoc.

Działania pomocowe

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jak również ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obliguje m.in. organy administracji samorządowej do podejmowania stosownych działań. Gmina mając na uwadze dobro społeczności lokalnej na podstawie rodzącego się zapotrzebowania na świadczenie poszczególnych usług realizuje zadania w oparciu o posiadane i dostępne instrumenty.

Podstawowy nacisk położony jest na działalność profilaktyczną i wczesne reagowanie.

Szkoły Podstawowe, jako instytucje pierwszego kontaktu dla młodych osób interweniują w przypadku wystąpienia sygnałów świadczących o niepokojących objawach.

Placówki oświatowe w ramach prowadzonych zajęć posiadają programy profilaktyczne, w których zawierają się m.in. takie zadania jak:

- promowanie zasad zdrowego stylu życia,
- zapobieganie uzależnieniom,
- radzenie sobie z własną i cudzą agresją,
- poznawanie systemów wartości wpływów społecznych,
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w okresie dojrzewania,
- nauka pokonywania problemów i rozwiązywania konfliktów,
- promowanie życia bez uzależnień.

Dzięki współpracy z rodzicami i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opocznie dzieci odpowiednio wcześniej są diagnozowane i poddane stosownej opiece. W szkołach prowadzone jest wczesne wspomaganie oraz indywidualne nauczanie.

Wychodząc naprzeciw problemom zdrowia psychicznego Wójt Gminy Sławno umożliwił również mieszkańcom korzystanie z wszechstronnej pomocy zapewnianej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Olszowcu. Zatrudniona tam kadra posiada pełne kwalifikacje do wykonywanego zawodu. Zatrudnienie dostosowane jest do potrzeb.

Szeroko zakrojoną pomoc na rzecz osób i rodzin z problemami prowadzi również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie jest to pomoc zarówno finansowa, rzeczowa, jak i usługowa. Pomoc świadczona jest w oparciu o kilka ustaw, głównie o ustawę o świadczeniach rodzinnych, o pomocy społecznej oraz o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach w/w ustaw realizowany jest szereg świadczeń, co ilustrują poniższe zestawienia.

Tabela Nr 6. Rzeczywista liczba osób, bądź rodzin korzystających z pomocy ośrodka w myśl ustawy o pomocy społecznej

Lata	2020	2021	2022
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy w myśl ustawy o pomocy społecznej w tym ze:	928	489	929
świadczeń pieniężnych	78	84	99
świadczeń niepieniężnych w tym:	252	182	232
- posiłek dla dzieci	234	172	202
- pomoc rzeczowa	3	2	2
- pomoc usługowa	15	8	28
Zabiegi rehabilitacyjne	45	43	485
Pomoc logopedyczna	216	211	219

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Analizując powyższe dane należy pamiętać, że daną osobę/rodzinę uwzględniono tylko raz, bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymywanych świadczeń.

Tabela Nr 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przesłanki przyznania świadczenia

Lp.	Przesłanki udzielenia pomocy	2020	2021	2022
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	68	56	64
2.	Bezrobocie	31	34	24
3.	Niepełnosprawność	48	42	63

8	Długotrwała choroba	58	56	55
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	7	11	15
6.	Alkoholizm	0	4	2
7.	Trudności w przystosowaniu po wyjściu z zakładu karnego	1	1	1
8.	Zdarzenie losowe	0	0	9
9.	Przemoc w rodzinie	1	1	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Jak wynika z powyższej tabeli głównymi przesłankami do udzielenia pomocy /finansowej, rzeczowej/ jest długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz niepełnosprawność. Sporadycznie ośrodek udziela wsparcia osobom z problemem alkoholowym - podejmowane są wówczas inne działania zmierzające do poprawy sytuacji. Pomoc udzielana z powodu przemocy w rodzinie zawsze jest kompatybilna z innymi działaniami podejmowanymi w celu wyeliminowania zachowań przemocowych w rodzinie.

Rodziny, które nie przekraczają kryterium dochodowego w myśl ustawy o pomocy społecznej mogą ubiegać się także o stypendia szkolne dla dzieci i młodzieży. Istnieje możliwość przyznania zasiłku szkolnego osobom, znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego w szczególności nagłej lub długotrwałej choroby ucznia, śmierci rodzica lub opiekuna prawnego, bądź klęski żywiołowej.

Tabela Nr . 8.Liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne lub zasiłek szkolny

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1.	Liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne	58	48	25
2.	Liczba uczniów, którym przyznano zasiłek szkolny	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. została wprowadzona w całym kraju Karta Dużej Rodziny. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających 3 i więcej dzieci. Od 2019 r. karta przysługuje wszystkim rodzicom, którzy kiedykolwiek (nie tylko w chwili składania wniosku) mieli na utrzymaniu 3 dzieci.

Tabela Nr 9. Ilość wydanych kart dużej rodziny

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1.	Liczba wydanych kart	33	40	125

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Aktualny system prawny sprzyja wsparciu finansowemu rodzin. Wynika to m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Tabela Nr 10. Ilość osób korzystających ze świadczeń rodzinnych

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	314	276	361
2.	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenia rodzinne	400	380	470

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Warto zauważyć, że bez pomocy nie pozostają również rodziny, w których jedno z rodziców nie poczuwa się do partycypowania w kosztach wychowania dziecka, co ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela Nr 11. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1.	Liczba rodzin	16	17	14
2.	Liczba osób	32	27	29

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie

Rodziny mogą również liczyć na wsparcie świadczeń, które wcześniej realizowane były przez GOPS obecnie natomiast wypłacane są przez ZUS. Tak, więc dużym wsparciem dla rodzin jest świadczenie wychowawcze znane wszystkim, jako „500+” wprowadzone w kwietniu 2016 r. ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z którego od 1 lipca 2019 r. korzysta każde dziecko do 18 roku życia bez względu na sytuację dochodową rodziny.

W 2018 r. został wprowadzony rządowy program „Dobry Start”, który zapewnia świadczenie w kwocie 300 zł. Przysługuje ono raz w roku na rozpoczęcie roku szkolnego dla dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Dodatkowo od września 2017 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie zatrudniony został specjalista pracy z rodziną, którego praca ukierunkowana jest na wsparcie rodzin w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Specjalista wskazuje możliwości podejmowania sprawczych działań oraz zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie. Celem takich działań jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną.

Rodziny mogą skorzystać także z pomocy w formie bezpłatnej porady prawnej świadczonej przez zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie radcę prawnego. Pomaga w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do załatwienia konkretnych spraw, w przypadku konieczności nakreśla ścieżkę działań prawnych. Dodatkowo problemy pomaga rozwiązać zatrudniony w Ośrodku psycholog.

Oprócz działań w formie różnego rodzaju świadczeń działania pomocowe prowadzi również powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 12. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie prowadzenia indywidualnego przypadku na przestrzeni 3 lat

Lp.	Lata	2020	2021	2022
1	Liczba osób w stosunku, do których GKRPA podjęła czynności zmierzające do ustalenia zasadności zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu leczenia odwykowego	8	15	11
2.	Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	5	3	3

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są w szczególności:

- dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny niepełne i wielodzietne,
- rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- rodziny zastępcze z terenu Gminy,
- wychowankowie rodzin zastępczych.

V. Cel główny

Przy założeniu, że rodzina stanowi podstawową naturalną komórkę społeczną przyjęto, że głównym celem programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Sławno.

VI. Cele szczegółowe

1. Budowanie bezpieczeństwa, w tym również bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmacnianie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego.

3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, jak również zapewnienie dziecku prawidłowego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i fizycznego.

4. Eliminacja czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodziny (nałogi, bezrobocie itd.).

5. Przeciwdziałania zachowaniom patologicznym tj.: przemoc, alkoholizm.

6. Ochrona praw rodziny, w szczególności dzieci.

W ramach prowadzonych działań stale prowadzony jest nacisk na działalność profilaktyczno- środowiskową. Podstawowymi celami są:

- wzmocnienie rodziny i przygotowanie do podejmowania decyzji i działań w sytuacjach problemowych,
- wyzwolenie w rodzinie przemyśleń i emocji,
- zaangażowanie jak największej liczby członków rodziny i osób bliskich dla rodziny podstawowej, w której pojawiła się trudna sytuacja, by stworzyć szeroką sieć pomocy dziecku,
- wskazanie dobrych podstaw, w poszczególnych grupach pod konstruktywne rozwiązanie problemu,
- realizacja celów, które są odpowiedzią na potrzeby rodzin i wymagania systemu.

VII. Realizatorzy

Realizacja zadań wynikających z niniejszego programu wymaga kompleksowych i wszechstronnych działań różnych grup zawodowych i społecznych.

W związku z powyższym realizatorami działań wspierających rodzinę są:

a) Urząd Gminy,

b) Jednostki organizacyjne z terenu Gminy, w szczególności:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Szkoły z terenu Gminy,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw,
- Ośrodek Zdrowia,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny- grupy diagnostyczno-pomocowe,

oraz partnerzy:

- Komisariat Policji w Paradyżu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opoczna
- Koordynatorem programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

VIII. Harmonogram działań

Wspieranie rodzin biologicznych z dziećmi

Lp.	Cel	Działania	Wskaźnik	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Budowanie poczucia bezpieczeństwa	Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny	Wzrost poczucia bezpieczeństwa i komfortu życia w rodzinach	1.Urząd Gminy, 2.Jednostki organizacyjne z terenu Gminy, 3.Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw, 4.Ośrodek Zdrowia, 5.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 6.Zespół Interdyscyplinarny- grupy diagnostyczno-pomocowe oraz partnerzy w szczególności: 7.Komisariat Policji w Paradyżu, 8.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie, 9.Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie, 10.Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie, 11.Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opoczna.	Praca ciągła
		Wzmacnianie więzi rodzinnych	Prawidłowe relacje rodzinne	1. Jednostki organizacyjne z terenu Gminy, 2.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Opocznie.	Praca ciągła
2.	Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmacnianie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Spadek liczby rodzin niezaradnych życiowo	1.Urząd Gminy, 2.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 3. Szkoły z terenu Gminy.	W przypadku potrzeb
3.	Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym, jak również	Prowadzenie i rozwój infrastruktury socjalnej /przedszkola, ośrodki kultury/	Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju i nauki	1.Urząd Gminy, 2. Jednostki organizacyjne z terenu Gminy.	W miarę potrzeb
		Pokrycie kosztów	Eliminacja dzieci	1.Szkoły z terenu Gminy,	W czasie okresu

	zapewnienie dziecku prawidłowego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego i fizycznego	posiłku dzieci w szkołach	niedożywionych	2.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	żywnościowego
		Umożliwienie dzieciom i młodzieży z rodzin najuboższych wyposażenia w podręczniki szkolne	Tworzenie optymalnych warunków do nauki	1.Urząd Gminy, 2 Szkoły z terenu Gminy, 3.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	m- ce VII-IX
4.	Eliminacja czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodziny (nałogi, bezrobocie itd.)	Wsparcie rodzin z problemami: a) udzielenie pomocy finansowej, b) udzielenie pomocy rzeczowej, c) praca socjalna, d) eliminacja nałogów, e)mobilizowanie do utrzymania gotowości do podjęcia zatrudnienia	Poczucie bezpieczeństwa socjalnego i finansowego rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	W przypadku stwierdzenia potrzeby
		Wczesna interwencja w stosunku do rodzin z dziećmi		1 Szkoły z terenu Gminy, 2.Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna z Opczna, 3. Ośrodek Zdrowia, 4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	W czasie roku szkolnego w miarę potrzeb
		Prowadzenie działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego		1.Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu, 2. Ośrodek Zdrowia.	Praca ciągła
5.	Przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym tj.: przemoc, alkoholizm	Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	Spadek liczby osób uzależnionych	1.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 3. Organizacje pozarządowe, 4. Ośrodek Zdrowia. 5. Jednostki organizacyjne z terenu Gminy	W ciągu roku / uczniowie w ciągu roku szkolnego
		Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania		1.Zespół Interdyscyplinarny /grupy diagnostyczno-pomocowe 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 3.Szkoły z terenu Gminy,	W przypadku potrzeb

		przemocy domowej		4. Komisariat Policji w Paradyżu, 5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.	
6.	Ochrona praw rodziny w szczególności dzieci	Prowadzenie i rozwój infrastruktury socjalnej/przedszkola, ośrodki kultury, placówka wsparcia dziennego/		1. Urząd Gminy, 2. Jednostki Organizacyjne	W miarę potrzeb

Rozwój form rodzicielstwa zastępczego

Lp.	Cel	Działanie	Wskaźnik	Realizatorzy	Czasookres Realizacji
1.	Budowanie poczucia bezpieczeństwa rodzin	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Poczucie bezpieczeństwa finansowego rodzin	1. Urząd Gminy, 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.	Zgodnie z zapotrzebowaniem
2.	Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny oraz wzmacnianie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	Wspieranie na terenie Gminy rodzin zastępczych w wypełnianiu ról opiekuńczo - wychowawczych oraz tworzeniu im optymalnych warunków w środowisku lokalnym	Wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społecznych	1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 2. Szkoły z terenu Gminy, 3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.	W przypadku potrzeb

3.	Ochrona praw rodziny, w szczególności dzieci	Działania informacyjne o formach rodzicielstwa zastępczego	Wzrost świadomości społeczności lokalnej na temat rodzicielstwa zastępczego	1.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 2.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.	Praca ciągła
		Prowadzenie monitoringu rodzin		1.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 2 Szkoły z terenu Gminy, 3.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.	Systematycznie

IX. Czas realizacji

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2024-2026.

X. Oczekiwane rezultaty

Założenia programu przyjmują, iż w miarę realizacji ustalonych zadań osiągnięte zostaną oczekiwane efekty tj.:

- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, co umożliwi pozostawanie dzieci w rodzinach biologicznych,
- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- konsolidacja działań pomocowych.

XI. Monitoring i ewaluacja

W trakcie realizacji założeń następuje etap pracy, na którym osoby zaangażowane w działania jak i sama rodzina obserwują i analizują na bieżąco postępy w realizacji ustalonego planu- dokonują okresowej oceny.

Wskazówki do prowadzenia monitoringu:

1. Sytuacja rodzin zagrożonych dysfunkcjami monitorowania jest na bieżąco przez osoby zaangażowane np. Dyrektora Szkoły, pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownika Ośrodka Zdrowia, ewentualnego przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii czy Zespołu Interdyscyplinarnego/grupy diagnostyczno-pomocowej a w przypadku potrzeby funkcjonariusza Policji i przedstawiciela Sądu.

2. Prowadzone działania są dokumentowane, a w uzasadnionym przypadku wprowadzony jest plan współpracy.

3. W czasie dokonywania oceny możliwa jest weryfikacja przyjętych celów.

Opracowaniu podlega system ocen w tym wskaźników na podstawie, których będzie możliwa ewaluacja i sprawdzenie czy podejmowane działania przyczynią się do osiągnięcia zaplanowanych celów; wstępnie ustalana jest lista priorytetów dla populacji lub poszczególnych rodzin w szczególności uwzględniająca:

1. Przyczyny trudnej sytuacji /np. alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, długotrwałe bezrobocie/.

2. Możliwości osoby/ rodziny pozostającej w trudnej sytuacji życiowej /np. więzi emocjonalne, wykształcenie zawodowe/.

3. Możliwości i zasoby środowiska / infrastruktura pomocowa /.

4. Ograniczenia rodziny.

5. Dodatkowe cele, które ma osiągnąć rodzina.

Monitorowanie działań będzie dokonywane m.in. poprzez analizę następujących danych:

1. Ilości porad udzielanych przez specjalistów.

2. Ilość interwencji.

3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określonych przyczyn oraz struktury tych rodzin.

4. Liczba rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo.

5. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej.

6. Liczba dzieci objętych pomocą społeczną.

7. Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną.

Na podstawie powyższych danych corocznie koordynator programu sporządzać będzie sprawozdanie z realizacji działań przewidzianych w programie.

XII. Źródła finansowania programu

Na realizację programu w 2024 r. przewidziano łączną kwotę 3.698.663,00 zł w tym m.in. działania z profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (138.624,00zł), stypendia szkolne (32.000,00 zł), pokrycie kosztów posiłku dzieci w szkołach (100.000,00 zł), świadczenia rodzinne (3.428.039,00zł).

Uzasadnienie

W związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy mają obowiązek opracować i realizować trzyletnie programy wspierania rodziny. Głównym celem programu jest wsparcie rodzin zagrożonych problemami i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Poprzez realizację programu zwiększą się możliwości rodziny, a tym samym zdolności do przezwyciężania braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się rodziną. Obowiązek ustawowy, jak również konieczność wspierania rodzin zagrożonych problemami, bądź nieradzących sobie z pełnieniem funkcji rodzicielskich uzasadnia celowość podjęcia uchwały.